

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اجrai راه پله

پایه یازدهم

دوره دوم متوسطه

شاخه: کارداش

زمینه: صنعت

گروه تحصیلی: معماری و ساختمان

رشته مهارتی: کارهای عمومی ساختمان

نام استاندارد مهارتی مبنا: بنای سفت کار درجه ۱

کد استاندارد متولی: ۹-۵۱/۲۳/۱۴/۱

عنوان و نام پدیدآور	: اجرای راه پله [کتاب های درسی] [۳۱۱۲۲۴] / مؤلف: محمدعلی زارع؛ برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تألیف دفتر تألیف کتاب های درسی فنی و حرفه ای و کارداش؛ وزارت آموزش و پرورش، سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی.
مشخصات نشر	: تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی ایران.
مشخصات ظاهری	: ۸۸ ص: مصور (بخش رنگی)، جدول.
فروست	: شاخه کارداش
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۰۵۰-۱۹۹۲-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کابینه
موضوع	: پلکان ها
شناسه افروزه	: زارع، محمدعلی، ۱۳۵۶ الف - سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی. ب - دفتر تألیف کتاب های درسی فنی و حرفه ای و کارداش. ج - اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
ردیبندی کنگره	: TH ۱۲۹۲/الف ۵/۵۶۶۷
ردیبندی دیوبی	: ۳/۳۷۳ ک/۱۳/۶۰۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۱۰۰۳۱۱

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

اجرای راه پله - ۲۱۱۲۲۴

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارداش

محمدعلی زارع (مؤلف) - کمیسیون تخصصی رشتۀ ساختمان (ویراستار فنی)

ادارۀ کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

امیرحسین متینی (صفحه‌آرا) - ناهید میرجلیلی (رسام) - حمیدرضا میرجلیلی (عکاس)

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهیدموسوی)

تلفن : ۰۹۶۱-۸۸۳۱۱۶، دورنگار : ۰۹۶۶-۸۸۳۰، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب‌گاه : www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir

شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران : تهران-کیلومتر ۱۷ جادۀ مخصوص کرج-خیابان ۶۱ (دارو پخش)

تلفن : ۰۹۹۸۵۱۶۰-۵، دورنگار : ۰۹۹۸۵۱۶۰-۳۷۵۱۵

شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

چاپ سوم ۱۳۹۷

نام کتاب :

پدیدآورنده :

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف :

شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف :

مدیریت آماده‌سازی هنری :

شناسه افزوده آماده‌سازی :

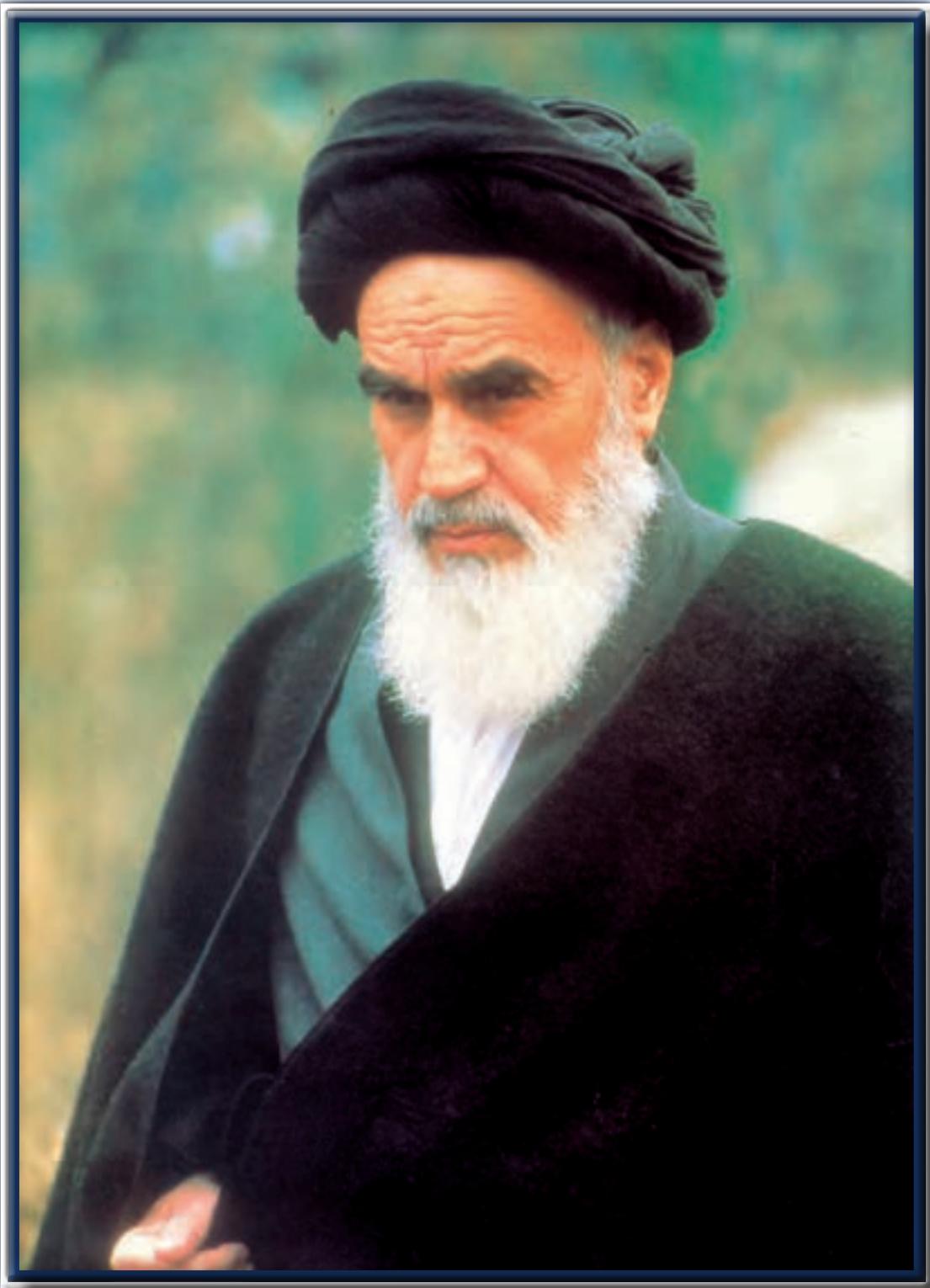
نشانی سازمان :

ناشر :

چاپخانه :

سال انتشار و نوبت چاپ :

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی، و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نایابی، اقتباس، تلحیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید،
از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشد و از اتکای به اجنب پرهیزید .
امام خمینی «قدس سرّه الشّریف»

همکاران محترم و دانشآموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران- صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی
فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir

پیام‌نگار(ایمیل)

www.tvoccd.sch.ir

وب‌گاه (وب‌سایت)

مقدمه‌ای بر چگونگی برنامه‌ریزی کتاب‌های پودمانی

برنامه ریزی تألفی «پودمان‌های مهارت» یا «کتاب‌های تخصصی شاخه‌ی کاردانش» بر مبنای استانداردهای کتاب «مجموعه برنامه‌های درسی رشته‌های مهارتی شاخه‌ی کاردانش»، «مجموعه هشتم» صورت گرفته است. براین اساس ابتدا توانایی‌های هم‌خانواده (Harmonic Power) مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است. سپس مجموعه مهارت‌های هم‌خانواده به صورت واحدهای کار تحت عنوان (Unit) دسته‌بندی می‌شوند. درنهایت واحدهای کار هم‌خانواده با هم مجدداً دسته‌بندی شده و پودمان‌مهارتی (Module) را تشکیل می‌دهند.

دسته‌بندی «توانایی‌ها» و «واحدهای کار» توسط کمیسیون‌های تخصصی با یک نگرش علمی انجام شده است به گونه‌ای که یک سیستم پویا بر برنامه‌ریزی و تألفی پودمان‌های مهارت نظارت دائمی دارد. به منظور آشنایی هرچه بیشتر مربیان، هنرآموزان و هنرجویان شاخه‌ی کاردانش و سایر علاوه‌مندان و دست اندکاران آموزش‌های مهارتی با روش تدوین، «پودمان‌های مهارت»، توصیه می‌شود الگوهای ارائه شده در نمون برگ‌های شماره (۱)، (۲) و (۳) مورد بررسی قرار گیرد. در ارائه دسته‌بندی‌ها، زمان مورد نیاز برای آموزش آن‌ها نیز تعیین می‌گردد، با روش مذکور یک پودمان به عنوان کتاب درسی مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش در «شاخه کاردانش» چاپ سپاری می‌شود.

به طور کلی هر استاندارد مهارت به تعدادی پودمان مهارت (M_1 و M_2 و ...) و هر پودمان نیز به تعدادی واحدکار (U_1 و U_2 و ...) و هر واحدکار نیز به تعدادی توانایی ویژه (P_1 و P_2 و ...) تقسیم می‌شوند. نمون برگ شماره (۱) برای دسته‌بندی توانایی‌ها به کارمی رود. در این نمون برگ مشاهده می‌کنیم که در هر واحدکار چه نوع توانایی‌هایی وجود دارد. در نمون برگ شماره (۲) واحدهای کار مرتبط با پودمان و در نمون برگ شماره (۳) اطلاعات کامل مربوط به هر پودمان درج شده است. بدیهی است هنرآموزان ارجمندو هنرجویان عزیز شاخه‌ی کاردانش و کلیه همکارانی که در امر آموزش‌های مهارتی فعالیت دارند، می‌توانند مارا در غنای کیفی پودمان‌ها که برای توسعه آموزش‌های مهارتی تدوین شده است رهنمون و یاور باشند.

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تألفی کتاب‌های درسی
فُتی و حرفه‌ای و کاردانش

مقدمه

کتاب حاضر با عنوان اجرای راه‌پله، ششمین جلد از کتاب مهارت سفت کاری می‌باشد.

در این کتاب کوشش شده است تا مطالب درسی همراه با تصاویر به صورت خودآموز، خود محتوا، خود گام و به روش پودمانی تدوین شود تا امر یادگیری را آسان‌تر نماید. همچنین در سراسر کتاب سعی شده تا در رسم علایم و نقشه‌ها از آخرین استاندارد جهانی IEC استفاده شود.

این کتاب مشتمل بر دو واحد کار است:

در واحد کار اول اصول ایمنی در ساختن راه‌پله، انواع راه‌پله‌ها و موارد استفاده‌ی آن‌ها، تشخیص انواع پله در نقشه و علائم مورد استفاده، ابعاد پله، محاسبه‌ی شب راه‌پله و تعداد پله و خط‌کشی آن، خط‌کردن پله و تعیین پاگرد، پروفیل‌های آهن مورد استفاده در ساختن راه‌پله، ساختن انواع راه‌پله و نصب سنگ پله را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهیم.

واحد کار دوم شامل نکات ایمنی در اجرای سنگ کف پنجره‌ها، ابزار کار مورد نیاز در اجرای سنگ کف پنجره‌ها، مصالح مورد نیاز در اجرای سنگ کف پنجره‌ها، تراز کردن و هم‌باد کردن سنگ‌های کف پنجره در یک راستا، برش سنگ در ابعاد و اندازه‌های مختلف مورد نیاز و اجرای سنگ کف پنجره‌ها خواهد بود.

متناسب با واحد کارهای دوگانه، کارهای عملی پیش‌بینی شده است و فرآگیران موظف هستند تا با راهنمایی‌های مریان خود کارهای عملی را در زمان‌های تعیین شده انجام دهند.

روش اجرای کارهای عملی بدین صورت است که پس از توضیحات هر کار در قسمت مربوط به مراحل اجرای کار، ابتدا از فرآگیران می‌خواهیم وسایل مورد نیاز هر کار را تحويل گرفته و با توجه به نقشه‌ی کار به صورت مرحله به مرحله کار عملی را انجام دهند.

قبل از شروع تدریس و آموزش هر واحد کار، پیش‌آزمون تستی و تشریحی طراحی شده است که این آزمون می‌تواند به هنرآموز عزیز کمک کند تا ضمن ارزیابی میزان اطلاعات قبلی هنرجویان خود در اولین جلسه‌ی شروع درس به تدریج در پیش‌آزمون‌های بعدی از فعالیت‌های آنان در خارج از کلاس ارزشیابی به عمل آورد.

همچنین در انتهای هر واحد کار، آزمون‌های پایانی در قالب پرسش‌های تشریحی، تستی و عملی طراحی شده است که به عنوان الگوهای امتحانی می‌تواند مورد بهره‌برداری قرار گیرد. پاسخ کلیه‌ی پرسش‌ها در قسمت پایانی کتاب، در دسترس همه‌ی عزیزان مخاطب قرار دارد.

در انتهای واحد کارهای اول و دوم، خود آزمایی‌های عملی ارائه شده که به عنوان الگوهای امتحانی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد.

در پایان وظیفه‌ی خود می‌دانم که از اعضای محترم کمیته‌ی هماهنگی و کمیته‌ی تخصصی رشته‌ی عمران دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی که در تدوین این کتاب نهایت همکاری و راهنمایی‌های لازم را مبذول داشته‌اند صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم.

مؤلف

فهرست مনدرجات

عنوانین

صفحه

واحد کار اول: اجرای راه پله ۱-۶۴	۱
۱- شناسایی اصول ایمنی در ساختن راه پله ۳	۱
۲- آشنایی با انواع راه پله و موارد استفاده‌ی آنها ۵	۱
۳- آشنایی با تشخیص انواع پله در نقشه و علائم مورد استفاده ۱۰	۱
۴- آشنایی با ابعاد پله (طول، عرض و ارتفاع پله) ۱۶	۱
۵- آشنایی با اصول محاسبه‌ی شبیه راه پله، تعداد پله و خط کشی آن ۱۷	۱
۶- آشنایی با اصول خط کردن پله و تعیین پاگرد ۱۹	۱
۷- آشنایی با پروفیل‌های مورد استفاده در ساختن راه پله ۲۵	۱
۸- شناسایی اصول نصب پله ۳۳	۱
۹- شناسایی اصول ساختن راه پله و نصب سنگ پله ۳۴	۱
۱۰- دستورالعمل اجرای خط کردن پله با مشخصات ۳۵	۱
۱۱- دستورالعمل اجرای پلهی آجری با مشخصات ۴۱	۱
۱۲- دستورالعمل اجرای پلهی سنگی با سنگ پلاک ۵۳	۱
 واحد کار دوم: اجرای سنگ پنجره‌ها ۶۵-۸۸	 ۲
۱- شناسایی رعایت نکات ایمنی در اجرای سنگ کف پنجره‌ها ۶۷	۲
۲- ابزار کار مورد نیاز در نصب اجرای سنگ کف پنجره‌ها ۶۷	۲
۳- مصالح مورد نیاز در نصب اجرای سنگ کف پنجره‌ها ۶۸	۲
۴- شناسایی اصول تراز کردن و هم باد کردن سنگ‌های کف پنجره در یک راستا ۶۹	۲
۵- شناسایی اصول برش سنگ در ابعاد و اندازه‌های مختلف مورد نیاز ۷۲	۲
۶- شناسایی نصب و اجرای سنگ کف پنجره‌ها ۷۳	۲
۱۱- دستورالعمل اجرای سنگ کف پله‌ها ۷۴	۱
پاسخ‌نامه ۸۴	
منابع و مأخذ ۸۸	

هدف کلی پودمان

توانایی اجرای راه پله، سنگ کف پله
و سنگ کف پنجره ها

ساعت			عنوان توانایی	شماره	
جمع	عملی	نظری		توانایی	واحد کار
۲۵	۲۰	۵	اجرای راه پله	۷	۱۷
۱۰	۷	۳	اجرای سنگ پنجره ها	۱۲	۱۸
۳۵	۲۷	۸	جمع		